

Curs 2007-08 Codi :26272 Assignatura : L'educació patrimonial en el segle XXI

Titulació, impartició i nombre de crèdits:

- Assignatura d'Universitat de Lliure Elecció
- Tipus d'assignatura (obligatòria, troncal, optativa...): lliure elecció
- Impartició: semestral
- Semestre / Curs: segon semestre / indiferent
- Nombre actual de crèdits assignats: 6 crèdits

Departament: Didàctica de la Llengua i la Literatura i de les Ciències Socials

Professors: Neus González Monfort

1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

- Analitzar l'origen i l'evolució del concepte de patrimoni, des del segle XVIII fins a l'actualitat.
- Identificar i analitzar quins són els valors i els criteris que fan que un element esdevingui patrimoni cultural.
- Identificar i valorar qui pot actuar com a agent patrimonial.
- Conèixer l'actual àmbit jurídic i legislatiu que ha de permetre conservar, difondre i deixar com a llegat els elements patrimonials.
- Reflexionar sobre l'ús social del patrimoni cultural en la construcció d'una ciutadania basada en els valors democràtics.

2. Blocs temàtics i organització dels continguts

- El patrimoni cultural: origen i evolució del concepte.
- El patrimoni cultural: patrimoni i herència.
- Els agents patrimonials en el segle XXI.
- Els valors i els criteris que afavoreixen la patrimonialització.
- L'àmbit legislatiu de conservació i difusió del patrimoni cultural: UNESCO, ICOM i Consell d'Europa.
- L'ús del patrimoni cultural en la construcció d'una ciutadania democràtica: el valor educatiu.

3. Avaluació

L'avaluació serà formativa i contínua. Per això, al final del semestre, caldrà que l'estudiant presenti una carpeta d'aprenentatge o portfoli que evidenciï i demostrï el seu procés d'aprenentatge.

L'índex bàsic d'aquesta carpeta serà el següent:

- Les presentacions (expectatives envers l'assignatura, definicions de patrimoni cultural)
- El concepte de patrimoni cultural (mapa conceptual i construcció pròpia d'una definició)
- L'anàlisi de la presentació i interpretació d'un element patrimonial.
- El recull d'ABP (el patrimoni cultural en el segle XXI).
- La premsa i el patrimoni cultural (recull de notícies).
- L'autoavaluació i la reflexió final (el paper del patrimoni cultural en la nostra societat i la construcció de la ciutadania).

4. Fonts d'informació bàsica

Aquesta assignatura es basarà en l'aprenentatge significatiu per descobriment guiat i es consideraran els coneixements previs dels estudiants i els seus interessos i expectatives.

Es treballarà a l'aula a partir de la metodologia següent:

- Desenvolupament d'ABP (Aprenentatge Basat en Problemes), a partir dels quals ensenyar i aprendre els continguts proposats en el programa.
- Síntesis i ampliacions dels continguts per part del professorat.
- Anàlisi i interpretació de documents, bibliografia, materials i recursos.
- Treball cooperatiu entre els estudiants i treball interactiu amb el grup-classe, on el diàleg i la reflexió conjunta sigui l'eina que ha de facilitar el procés d'aprenentatge.
- Anàlisi d'una proposta de patrimonialització i musealització triada per l'estudiant, per exemple:

A més, aquesta assignatura funciona amb el recurs del Campus Virtual. En aquest espai els estudiants trobaran materials diversos que els ajudaran a confeccionar els treballs en grup i els treballs individuals.

Bibliografia recomanada

- ÁVILA, R.M. (coord., 2005) "Monográfico. El patrimonio: una visión integrada en la educación". A: Investigación en la escuela, núm. 56.
- BALLART, J. (1997). El patrimonio histórico y arqueológico: valor y uso. Barcelona: Ariel.
- BRANCHESI, L. (a cura di, 2006) Il patrimonio culturale e la sua pedagogia per l'Europa. Roma: Armando editore.
- CALAF, R. (coord., 2003). Arte para todos. Miradas para enseñar y aprender el patrimonio. Gijón: Ediciones Trea.
- CALAF, R.- FONTAL, O. (2006) Miradas al patrimonio. Gijón: Ediciones Trea.
- CARRERAS, C.-MUNILLA, G. (coord., 2001). Gestió del patrimoni històric. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya.
- CARRIER, CH. (1996). Les actions européennes de pédagogies du patrimoine: évolutions, tendances et perspectives. Seminari organitzat conjuntament pel Consell d'Europa i la Unió Europea a Dijon, el 10-12 d'octubre.
- CONSELL D'EUROPA. Recomanació número R (98) 5 del Comité de ministres dels estats membres relatiu a la pedagogia del patrimoni.
- DD.AA. (1995) Le patrimoine culturel et sa pédagogie: un facteur de tolérance, de civisme et d'intégration sociale. Actes du séminaire. Bruxelles: Editions du Conseil de l'Europe, pàg. 119-124.
- DOMÍNGUEZ, R. (2002). El bien cultural descontextualizado: sacralización, seducción o comunicación. [<http://www.iaph.junta-andalucia.es/Dossiers/dossier1art4.html>] [24/06/2002].
- ESTEPA, J.-DOMÍNGUEZ, C.-CUENCA, J.M. (eds. 2001). Museo y patrimonio en la didáctica de las Ciencias Sociales: Huelva: Publicaciones de la Universidad de Huelva.
- FONTAL, O. (2003). La educación patrimonial. Teoría y práctica en el aula, el museo e internet. Gijón: Ediciones Trea.
- GARCÍA, A. (1994). Didáctica del museo. El descubrimiento de los objetos. Madrid: Ediciones de la Torre.
- HERNÁNDEZ, F. (2002). El patrimonio cultural; la memoria recuperada. Gijón: ediciones Trea.
- JURION DE WAHA, F. (1992). Les classes européennes du patrimoine. Col·loqui organitzat pel Consell d'Europa i el Ministeri francès d'Educació i Cultura, a Château de Maisons-Laffitte, el 7-9 d'octubre.
- LÓPEZ, C. (1999). El patrimonio cultural en el sistema de derechos fundamentales. Sevilla: Secretariado de Publicaciones de la Universidad de Sevilla.
- MIRÓ, M.-STOA, A. (2002). Interpretación, identidad y territorio: Una reflexión sobre el uso social del patrimonio, propuestas culturales i turístiques. La interpretación como método para la planificación de una oferta patrimonial. [http://www.terraincogita.org/ct/terra_documentos3ct.htm] [24/06/2002].
- MORALES, J. (2002). La interpretación del patrimonio natural i cultural: todo un camino por recorrer. [<http://www.iaph.junta-andalucia.es/Dossiers/dossier1art7.html>] [24/06/2002].
- PRATS, LL. (1997). Antropología y patrimonio. Barcelona: Ariel.
- QUEROL, M.A.-MARTÍNEZ, B. (1996). La gestión del patrimonio arqueológico en España. Madrid: ed. Alianza.
- UNESCO (1972). Convenció sobre la protecció del patrimoni mundial cultural i natural. 17a reunió de la Conferència General de la UNESCO (de 17 d'octubre a 21 de novembre de 1972) celebrada a París.
- WEB DE L'ICOM. http://icom.museum/organization_fr.html.
- WEB DE LA UNESCO. http://whc.unesco.org/world_es.htm
- WEB DEL COE. http://www.coe.int/es/portal/Information_material